

**ניתוח תוצאות
הבחירות בלבנון
עמ' 8**

זוהר הדיר

מועלי כל הארצות התאחדו!

زوهردير ZO HADEREKH

גיליון 20 / 25 במאי 2022

עובדי הסניף הישראלי של חברת השליחיות "תן ביס" התאגדו בהסתדרות כדי לשפר את תנאי העבודה והשכר שלהם (צילום: התאגדות עובדי תן ביס)

לחיזוק מעמד העובדים

במדיניות ההפרטה, הקיצוצים והפגיעה בזכויות העובדים, קפא ארגון העובדים הגדול בישראל על שמריו. הנהגת ההסתדרות – תחת עיני, ניסנקורן ובר דוד כאחד – גילתה נכונות אפסית להתייבב נגד המעסיקים והממשלה או להיאבק למען האינטרסים של מעמד העובדים.

עם זאת, בבחירות למוסדות ההסתדרות ולנעמת התחזקו גם כוחות השינוי. סיעת חד"ש, בראשות עזיז בסינוי (ההסתדרות) וחיתאם ואקד (נעמת), שהתמודדה במסגרת "עוגנים", הגדילה את כוחה. חברי חד"ש הובילו את "עוגנים" לניצחון במרחב נצרת עם 92% מהקולות בבחירות לוועידת ההסתדרות ו-94% מהקולות בבחירות לוועידת נעמת – הניצחון המשמעותי ביותר מבין כל יתר המרחבים. כמו כן זכו חברי חד"ש בניצחונות במרחבי המשולש הדרומי והגליל המרכזי.

כעת, לאחר הבחירות, על ההסתדרות לפנות למשימות הרבות העומדות על הפרק. ראשית, נוכח גל ההתייקרויות, על ההסתדרות להיאבק להשגת תוספות שכר ריאליות בכל הענפים. שנית, עליה להבטיח כי שכר המינימום יעמוד על לפחות 70% מהשכר הממוצע. שלישית, עליה להעלות את שיעור השכירים המאוגדים כדי להגביר את כוחו המאורגן של מעמד העובדים (רק אחד מכל חמישה עובדים בישראל מאורגן בוועד או באיגוד!). לבסוף, על ההסתדרות להציע תמיכה ולגלות מנהיגות בכל מקום בו מתארגנים ונאבקים עובדים למען זכויותיהם. רק כך תוכל ההסתדרות להתחזק ולחולל שינוי ביחס הכוחות בחברה הקפיטליסטית הנצלנית.

הבחירות לוועידת ההסתדרות ונעמת חלפו השבוע ללא הפתעות. היו"ר המכהן ארנון בר דוד גבר על יריבו, יו"ר ההסתדרות לשעבר עופר עיני, ברוב גדול של 78% מול 22%, וימשיך לכהונה נוספת בראשות ארגון העובדים הגדול בישראל. בבחירות לוועידת ההסתדרות זכתה הסיעה שבראשה בר דוד, "עוגנים", שהיא למעשה קואליציה רחבה בה חברה גם סיעת חד"ש, ב-79% מהקולות. סיעת "כולנו-סלע" של עיני השיגה 21% מהקולות. שיעור ההצבעה בבחירות ליו"ר ההסתדרות עמד על 42% בלבד מבין 600 אלף בעלי זכות ההצבעה.

בבחירות ליו"ר ההסתדרות נאלצו אנשי השמאל העקבי לבחור ברע במיעוט. בר דוד הוא מקורבו של שר האוצר הניאו-ליברלי אביגדור ליברמן, ולא פעם ניצל את כוחו כדי לשרת את המעסיקים ואת בעלי ההון על חשבון מעמד העובדים. הוא אף פעל בכוחנות נגד ועדי עובדים שהפגינו עצמאות ונחישות להגן על האינטרסים של חבריהם. אולם עיני גרוע מבר דוד. עיני, בעל הון ואיש עסקים, שכיהן כיו"ר ההסתדרות בשנים 2006-2014, עסק בשנים האחרונות במתן ייעוץ לחברות פרטיות כמו"מ מול ועדי עובדים של ההסתדרות כ"יועץ ליחסי עבודה". בשנת 2014 אף הקים חברה בשם עושרד יחד עם שרגא ברוש – לשעבר נשיא התאחדות התעשיינים.

הבחירה בין בר דוד לעיני משקפת את מצבה העגום של ההסתדרות. בזמן שממשלות נתניהו ובנט המשיכו

הצנזורה הצבאית בשירות שלטון ההון

"הצנזורה הצבאית, שפועלת מכוח תקנות לשעת חירום, התקפות מאז קום המדינה לשם הגנה על הביטחון, נעמדה על הרגליים האחוריות כדי למנוע פרסום אחד, שיש בו כדי לפגוע בתדמיתה של מדינת ישראל: המטרה שלשמה, על פי מקורות ביטחוניים, נסע ראש המוסד לשעבר יוסי כהן לרפובליקה הדמוקרטית של קונגו ב-2019. כהן נסע לקונגו שלוש פעמים ב-2019 עם המיליארדר דן גרטלר, בלי שתיאם תחילה את ביקורו עם השלטונות. לפחות בשתיים מהנסיעות האלה פגש כהן את נשיאה הקודם של הרפובליקה, ג'וזף קבילה, עניין שעורר את חשדו של הנשיא המכהן, פליקס צ'יסקדי. קשרי כהן וקבילה, וביקוריו הבלתי מתואמים, עוררו חששות בסביבת נשיא קונגו, ובהחלטה חריגה הוא גירש את ראש המוסד לשעבר ממדינתו בסופו של הביקור השלישי. התנהלותו המוזרה של כהן, שגרמה לגירושו ולחשיפת פעילותו בקונגו, היא הנדבך שלא צונזר מהסיפור. "מטרת הביקורים האלה היא תיבת פנדורה בפני עצמה - אלא שאת הפרטים האלה הצנזורה אינה מאפשרת לפרסם. למשימה של כהן יש ככל הנראה קשר רופף בלבד לביטחון המדינה, ועצם הפעלת המוסד להתמודדות עמו מעלה תהיות קשות".

מאמר המערכת של היומן "הארץ", 18.5

דברים בשם אומרם

האינפלציה משתוללת? אפשר לנצל עובדים!

"כדי להתמודד עם האינפלציה צריכה חברה עסקית לבצע צעדים לא קלים של התייעלות פנימית. התייעלות היא המפתח – להגדיל את התפוקה לכל עובד בתגובה להעלאות שכר. כמעט כל חברה מסוגלת לייצר יותר עם אותו כוח אדם".
דיוויד צ'ין, מנהל חברת היועצים האמריקאית "מקנזי" בישראל, "ידיעות אחרונות", 6.5

יתרונותיה הכלכליים של מלחמה - עבור בעלי ההון

"עקב המלחמה באוקראינה, תקציבי הביטחון ברחבי העולם עומדים לגדול. הדבר בולט ביותר באירופה, שם איום התוקפנות הרוסית מורגש במיוחד. גרמניה, איטליה ונורבגיה הן בין המדינות שכבר החליטו להוציא יותר על יכולות הגנה. גם ארה"ב וסין, שתי המדינות עם ההוצאות הצבאיות הגדולות בעולם, יגדילו את תקציבי הביטחון שלהן. הלחץ על מדינות קטנות יותר לעשות כן בעצמן, נראה בלתי נמנע. מהן השלכותיה הכלכליות של התפתחות זו? כשמשלוח מוציאות יותר על חיילים ונשק, נותרים להן פחות משאבים עבור צרכים אחרים. הנחה נפוצה היא שהגדלת תקציבי הביטחון מזיקה לצמיחה ולפיתוח. אולם במקרים מסוימים תקציבי ביטחון גדולים עשויים דווקא להניב יתרונות כלכליים משמעותיים".

השבועון הבריטי "אקונומיסט", 16.4

אורבן, ישראל מאחורין!

"מדינת ישראל נותרה בשנה החולפת במקום ה-86 מתוך 180 במדד חופש העיתונאות של ארגון 'עיתונאים-ללא-גבולות'". מדינת ישראל מקדימה השנה בין היתר את בולגריה, אוקראינה ויוון, אך מקום אחד מעליה ניצבת הונגריה, בראשות הפוליטיקאי הפופוליסט ויקטור אורבן, ובמעלה הרשימה אפשר למצוא גם את קירגיזסטן, האיטי וקפריסין".
אורן פרסיקו, "העין השביעית", 7.5

אמור לי מי הם ידידיך ואומר לך מי אתה

"שר האוצר אביגדור ליברמן הרעיף בישיבת סיעתו שבחים על יו"ר רע"מ, מנסור עבאס, ואמר: 'פעם נוספת ראיתי את מנסור עבאס מתייצב מול יחיא סינוואר ואומר לו בצורה ברורה – אל תטף לנו מוסר, אנחנו דואגים לאזרחי ישראל ואל תתערב לנו'".

"ידיעות אחרונות", 10.5

קודם מפנים - אחר כך בודקים

"משרד השיכון שב לפנות דיירים בדיוור הציבורי שהוצא נגדם פסק דין חלוט הדורש את פינויים. 'להארץ' נודע, כי 15 תיקים נשלחו לאחרונה להוצאה לפועל בטרם פינוי. אף שבמשרד השיכון אומרים שהדבר נעשה בתיקים שהוועדה בחנה – לפחות במקרה אחד לא כך הדבר".

בר פלג, "הארץ", 9.5

מכתבים למערכת

בית דין גבוה לגירוש ולישול

ההחלטה השעורריתית של בג"ץ לדחות את עתירת תושבי מסאפר יטא שבדרום הר חברון נגד גירושם מאדמתם, לא הייתה צריכה להפתיע איש. היא הוכיחה שוב כי בית המשפט העליון הוא חותמת גומי, ושאינן כוונתו להגן על זכויות האדם בשטחים. באופן בלתי נתפס, נציגי הערכאה העליונה במדינת ישראל חרצו במחי יד ובלב גם את גורלם של כמה מנתיני הכיבוש המדוכאים ביותר. כעת יותר מתמיד, תפיסתם של אנשי המחנה הליברלי בישראל, ולפיה בית הדין הגבוה לצדק הוא משענת להגנה על זכויות אדם, נחשפת כשגויה ומטעה.

עם זאת, המאבק נגד הכיבוש הישראלי בשטחים דורש להשתמש בכל כלי ובכל אסטרטגיה העומדים בפנינו. הפנייה לבג"ץ לגיטימית וחשובה, גם אם היא לא מסתיימת בניצחון: העתירות עשויות לעכב את צעדי הגירוש, לתקן אותם או לסייע לחשוף מידע חסוי. במקביל לכך, אין מנוס ממחויבות ארוכת טווח ובלתי מתפשרת להתנגדות ערכית לעוולות האלה.

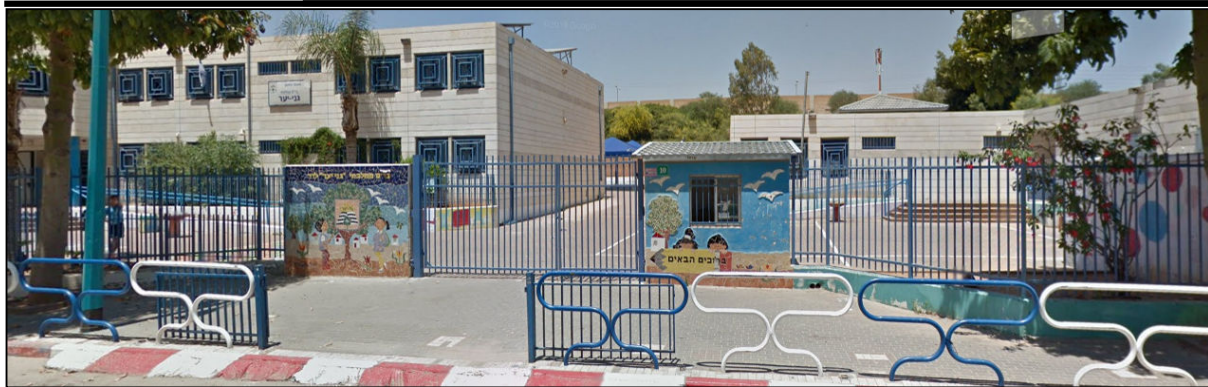
אין בנמצא אסטרטגיה מנצחת יחידה וברורה. ההישענות על בג"ץ והבחירה בו כזירת מאבק עיקרית, על חשבון אופני פעולה אחרים, לא מביאה בחשבון שפסיקות של שופטים הן דבר דינמי ומשתנה, שתלוי במערכת הפוליטית ובחברה. גם כשבג"ץ קובע מסמרות, הן עלולות להחליד בהיעדר מאבק יומיומי ותמיכה ציבורית.

מיקי גיצין, מנכ"ל הקרן החדשה לישראל

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל

zohaderekh@gmail.com

או לחיבת דואר 26205, ת"א-יפו 6126102

בית הספר היסודי "גני יער" בלוד - שם לא מחנכים לריבוי דעות ולחופש ביטוי

בית הספר לסתימת פיות

היעדרות ביום השביתה שהכריזה ועדת המעקב העליונה של הציבור הערבי. בחודש מרס האחרון הכריזה יו"ר ועדת החינוך של הכנסת, שרן השכל, כי היא דורשת להחזיר את פיקוח השב"כ על מורים ערבים שלמדו ברשות הפלסטינית. לדברי פרח, במהלך שיחת הבירור שאליה זומן דרש לדעת מי קיבל את ההחלטה למנוע ממנו ללמד, אך לא נענה. אולם לא קשה להבין מהיכן הגיעו ההוראות. ראש עיריית לוד, יאיר רביבו, צייץ בחשבון הטוויטר שלו בעקבות ההפגנה שהוזכרה לעיל, כי "בושה לנו כמדינה, שמתאפשרת הנפת דגלי פלסטין במרכז של לוד. ערביי ישראלי שלא טוב לו בגן העדן הישראלי מוזמן לעבור לשם". זו הרוח הנושבת מלשכת ראש העיר, המוחה על הפגנה שנכפתה "בשם הדמוקרטיה". כאשר אלה הם פניה של ההנהגה, אין פלא שהדרגים בשטח מאמצים תפיסות אנטי-דמוקרטיות, בין אם מתוקף הוראות ובין אם לא.

את המורות והמורים אי אפשר להשתיק

האגודה לזכויות האזרח ציינה במכתבה כי פוטנציאל הנזק שגורם האירוע למערכת החינוך הוא עצום: "בין היתר, בשל האפקט המצטבר שמשרים אירועים אנטי-דמוקרטיים ובלתי חינוכיים אלה על השיח בכיתות ועל גבולותיו. ההחלטות שהתקבלו סותרות הן את הדין הן את חובות המערכת מכוח חוק חינוך ממלכתי, ומדכאות את נכונותם של מורים לעורר דיונים מורכבים בנושאים שנויים במחלוקת".

עוד הבהירה במכתב, כי מורים רשאים להשתתף בהפגנות, במחאות, בעצרות ובתהלוכות. המורים אף רשאים לארגן הפגנות, ככל שאלה אינן מזוהות עם מפלגה פוליטית. גם פורום חינוך לזכויות אדם הגיב על המקרה והזהיר, כי "לא ייתכן שנמשיך להתמודד עם ההרס וההשתקה שאירועים אלו מייצרים, ולא נסכים להמשיך הרדיפה של מורים ומורות ביקורתיים. אורחים אלה לא עשו דבר מלבד לממש את הערכים הדמוקרטיים שעליהם מתחנכים התלמידים".

בחזון בית הספר "גני יער", המופיע באתר האינטרנט שלו, נכתב: "אנו מורים, הורים, ותלמידים מאמינים בערכי הדמוקרטיה - על כן נשאף לחופש הביטוי, לשוויון הזדמנויות ללא הבדלי דת, גזע ומין". למרבה הצער, כמקובל וכנהוג במערכת החינוך הישראלית, מילים אלו נותרו חלולות כאשר מדובר בחופש להביע עמדות ביקורתיות, וכאשר חופש זה נשלל משיבלי פרח, מורה בבית הספר.

אדם אלי

שיבלי פרח, מורה לערבית בבית הספר היסודי "גני יער" שבלוד, זומן (18.5) לשיחת בירור עם מנהלת בית הספר והמפקחת הממונה על בתי הספר היסודיים במחוז מרכז. העילה לזימון: השתתפותו של פרח בהפגנה לציון יום השנה לרצח מוסא חסונה במהלך אירועי מאי 2021.

חופש הביטוי? לא בבית ספרנו!

בתגובה לזימון, שיגרה האגודה לזכויות האזרח בישראל פנייה בהולה למנכ"לית משרד החינוך, דלית שטאובר, ולמנהלת מחוז מרכז במשרד החינוך, ורדה אופיר, בדרישה להשיב את פרח ללמד בלא כל מפגש עם המפקחת. עוד נדרש כי המפגש המתוכנן יבוטל, וכי ייצאו הבהרות דחופות הן למנהלים הן למפקחים בדבר זכותם של מורים לחופש ביטוי בכיתות ומחוץ לשערי בית הספר. בשיחה עם "זו הדרך" צייץ פרח, כי בעקבות ההתפתחויות הוא הושב לעבודתו. עוד צייץ כי אמנם נפגש לשיחה עם המפקחת, אולם היא נמשכה עשר דקות בלבד. במהלך הפגישה ביקשה המפקחת לשמוע את גרסת המורה לאירועים, ובסיומה נאמר כי הוא נהג כשורה.

"זו הדרך" שאל את פרח האם האירוע השפיע על נכונותו לקחת חלק במחאות פוליטיות, והוא השיב כי ההיפך הוא הנכון. אולם נוכח האירועים, כוונותיהם של מוסדות החינוך ברורות: מדובר בצעד מחושב שנועד להטיל אימה על ציבור המורים בכלל, ועל המורים הערבים בפרט, ולמנוע מהם להתבטא או לקחת חלק בפעילות פוליטית ביקורתית.

מסע הפחדה זה כלפי מורים ימיו כימי המדינה: לאורך שנות הממשל הצבאי, פיקחו גורמים על מידת מהימנותם של המורים הערבים, ופיטרו חדשות לבקרים מורים בעלי עמדות קומוניסטיות, לאומיות, או כאלה שמתחו ביקורת על השלטונות והממשל הצבאי. ב-1955, על רקע פרישת פיטוריה של המורה הקומוניסטית שושנה כ"ץ, דנה הממשלה בשאלה, האם יש לאפשר לקומוניסטים לעבוד כמורים במדינת ישראל.

חפץ הלאומנות של משרד החינוך ועיריית לוד

קרוב ל-70 שנה מאוחר יותר, נמשכת מדיניות ההפחדה של משרד החינוך. מורים ערבים נתקלים ללא הרף בדיכוי ממסדי שמטרתו למנוע מהם לקחת חלק בפעילות פוליטית ולהביע עמדות ביקורתיות. בשנה שעברה, טיפלה סיעת חד"ש בהסתדרות המורים בפניות רבות של מורים ערבים שקיבלו הודעה, כי לא יורשו להגיש אישורי מחלה לגבי

בג"ץ: משרד המורשת ישראל יהודים בלבד

בית המשפט העליון דן (22.5) בעתירה נגד האפליה הגזענית והדרת המיעוטים מצד משרד ירושלים ומורשת בראשות השר זאב אלקין. בפסיקתו, קיבל בית המשפט את עמדת המדינה, לפיה תפקידו המוגדר של המשרד לטפח מורשת ציונית, ולכן הוא רשאי לפעול לקידומה הבלעדי. אם עד עתה היה זה רק המשרד לקליטת עלייה שהעניק שירותים ליהודים ולזכאי חוק השבות בלבד, כעת מצטרף אליו משרד נוסף והזרוע נטויה.

לפני כשנה פרסם משרד ירושלים ומורשת דרישות מפלות לתקצוב אתרי מורשת. בתגובה פנה מרכז "עמק שווה" למשרד ותבע לכלול במוטביו גם אתרי מורשת שאינם יהודים. היועץ המשפטי של המשרד ענה כי "המשרד הוקם במטרה לשמר את המורשת הלאומית והציונית של הארץ" בלבד, וכי "אין זה תפקידו לטפל במורשת ובהיסטוריה שאינה יהודית". בתגובה הגיש המרכז עתירה לבג"ץ, יחד עם האגודה לתרבות ערבית ובאמצעות עו"ד איתי מק.

בית המשפט העליון פסק לטובת עמדת המדינה. ההצדקה לכך הייתה שבהחלטת הממשלה על אודות הקמת המשרד נקבע, כי הוא "יביא לידי ביטוי את המורשת הלאומית של עם ישראל בארצו". בנוסף, קיבל בית המשפט את טיעוני הפרקליטות לפיהם משרדי ממשלה אחרים משקיעים באתרי מורשת שאינם יהודיים, ולכן לא ניתן לטעון לאי-שוויון. יש לציין כי קביעה זו מתייחסת להחלטות ממשלה הנוגעות למורשת קרב בדואית, הקמת מרכז מורשת בדואית, העמקת לימוד השפה הערבית או הקמת מרכזי תעסוקה ואכיפות בנייה, ולא לתקצוב אתרי מורשת.

לדברי "עמק שווה": "פסק הדין של בג"ץ הוא מדרון חלקלק שיכה הדים מעבר לסוגיית אתרי המורשת. לפי ההיגיון שקבע בג"ץ בפסיקתו, תוכל הממשלה להקים משרדים או לשנות את ייעודם של משרדים קיימים כך שישרתו יהודים בלבד. למשל, תוכל המדינה למנוע תקציבים מילדים ומבני נוער שאינם יהודים, בטענה שהם מקבלים שירותים בהתאם לזהותם התרבותית והדתית בבית הספר. החלטה כזו תעמוד בתנאים שהעמיד בג"ץ."

"החלטת בג"ץ חורצת את דינם של מאות אתרים ומבנים שמספרים את סיפורה של הארץ. למרבה הצער, כרגע שום משרד אינו אמון על שימורם מאחר שהם אינם קשורים

לנרטיב היהודי. מאות מאתרים אלה נמצאים במצב פסי חמור המחייב שימור ותחזוקה שוטפת. אם מדינת ישראל לא תפעל, הם ייעלמו בקרוב מהנוף לעד. לכולנו מגיע להכיר את העבר של הארץ ושל העמים שחיו וחיים בה. הזנחתם היא פגיעה במדינה ובתושבי הארץ כולה", הדגישו.

בתל-אביב ייערך הכנס 'מדינת פלסטין עכשיו'

הכנס הראשון של היוזמה "מדינת פלסטין עכשיו" ייערך בשבוע הבא (29.5) בתל-אביב בהשתתפות ישראלים ופלסטינים. "מדינת פלסטין עכשיו" היא יוזמה של פעילי שלום למען הקמת מדינת פלסטינית עצמאית בגבולות '67 שבירתה מזרח ירושלים. מארגני הכנס מסרו: "בכנס נדרוש הכרה אזורית ועולמית במדינת פלסטין כעובדה, ולאחר מכן משא ומתן ותהליך לביצוע וליישום."

"הקמת מדינת פלסטין עצמאית היא זכותם של הפלסטינים ושל הישראלים השואפים לחיים של שלום, צדק ושוויון. זכות זו אינה תלויה ברצונה הטוב של ממשלת ישראל - היא תנאי מוקדם למשא ומתן אמיתי לשלום, ולא תוצאה סופית שלו. מטרת הכנס לקדם את ההכרה וההקמה של מדינה פלסטינית עכשיו", הדגישו.

במרכז הכנס יתקיים דיון בהשתתפות פעילות ופעילים, נציגי ארגונים ונבחרי ציבור העוסקים במאבק למען הקמת מדינת פלסטין בצד ישראל בשטחים הכבושים מאז 1967. הכנס יתקיים בבית הסופר (קפלן 6, תל-אביב) בשעה 19:30.

ארגונים לזכויות פליטים עתרו נגד הסרת ההגנה מאזרחי קונגו

ארגונים לזכויות פליטים ומבקשי מקלט עתרו לבית המשפט המחוזי בירושלים בדרישה להורות לשרי הפנים והחוץ, איילת שקד ויאיר לפיד, ולרשות האוכלוסין וההגירה לבטל את ההחלטה בדבר הסרת ההגנה הקבוצתית מעל אזרחי קונגו השוהים בישראל.

בסוף 2018 החליט שר הפנים דאז, אריה דרעי, להסיר את ההגנה הקבוצתית מאזרחי קונגו, וזאת על בסיס חוות דעת עלומה שמעולם לא פורסמה. בעקבות עתירה של המוקד לפליטים ולמהגרים, הודיע דרעי כי חזר בו מהחלטתו.

שלוש וחצי שנים לאחר מכן, המצב ברפובליקה הדמוקרטית של קונגו רחוק מלהיות יציב. דיווחים עדכניים מראים שמצב זכויות האדם בקונגו חמור ביותר. הם מלמדים כי בקונגו נפוצים הרג שרירותי ללא משפט, עינויים, ענישה אכזרית ובלתי אנושית, תנאי מאסר מסכני חיים, רדיפה של מתנגדים פוליטיים, פגיעה נרחבת ובלתי חוקית באזרחים, חטיפות, שימוש בילדים מצד קבוצות חמושות, אלימות מינית כלפי נשים וילדים, סחר בבני אדם ועבדות ילדים.

זו גם עמדתה של נציבות האו"ם לפליטים, לפי חוות דעת שפירסמה בפברואר האחרון. הנציבות סבורה כי בהתבסס על התנאים הנוכחיים בקונגו, חזרה בטוחה וארוכת טווח של אזרחי קונגו למדינתם בשלב זה אינה אפשרית.

את העתירה הגישו כמה ארגונים ובהם רופאים לזכויות אדם, המוקד לפליטים ולמהגרים, המרכז לקידום פליטים אפריקאים, א.ס.ף - ארגון סיוע לפליטים והאגודה לזכויות האזרח.

קבלו את

זו הדרך

מדי שבוע בדוא"ל

או בדואר רגיל

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח

תגובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות

המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה

הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205 תל-אביב 6126102

עו"ד אמיר בדראן, חבר המועצה, בישיבת מועצת עיריית ת"א-יפו (צילום: אנחנו העיר)

המאבק הוא למען כל תושבי תל-אביב-יפו

הישגים ל"אנחנו העיר" במועצת העירייה

המקלט בחברה עוד ארוכה – אולם החלטה זו היא צעד משמעותי בכיוון הנכון.

השפה הערבית במרחב הציבורי והעירוני

סיעת אנחנו העיר תבעה (23.5) לקיים השבוע דיון דחוף במועצת עיריית תל-אביב-יפו בנושא: "דורשים שהתקשורת בין העירייה לתושבים תיעשה גם בשפה הערבית". זאת מסר חבר המועצה עו"ד אמיר בדראן שיזם את הדיון הדחוף בנושא שילוב ונגישות החברה הערבית בעיר.

בדברי ההסבר שצורפו לתביעה הסביר בדראן את הקשיים שאיתם מתמודדים התושבים הערבים בכל הקשור בהשגת מידע, בפנייה ובהגשת תלונות לגורמי העירייה. זאת משום ששירותי העירייה אינם נגישים בשפה הערבית: "אי אפשר לבקש בשפה הערבית לבטל דו"ח, לדבר עם נציג שירות עירוני במוקד 106, או לקבל מידע עירוני חשוב לתושבים ולבעלי העסקים. ברשתות החברתיות, פלטפורמה צעירה ונגישה, הפוסטים מפורסמים רק בשפה העברית", אמר בדראן בישיבת המועצה.

במהלך הדיון העלו חברי הסיעה אנחנו העיר הצעה לפיה כל מידע שאותו משתפת העירייה עם התושבים - בין אם באופן דיגיטלי ובין אם פיסי - יתורגם גם לשפה הערבית. ההצעה אושרה פה אחד במועצה, והטיפול בכיצועה עבר לוועדה לשקיפות ולהנגשת מידע.

לאחר ההצבעה מסרו חברי סיעת אנחנו העיר: "נהיה היוזמים וניקח חלק מוביל בהנגשת השפה הערבית במרחב הציבורי ובמנגנון העירוני". עוד הוסיפו: "במהלך הישיבה התנגדנו, בין היתר, לסעיף בוועדת הכספים בדבר אישור הפקד והפצה של מקומון בשכונות דרום העיר ע"י לשכת דובר העירייה. זו הצעה בדבר תעמולת בחירות בוטה עבור ראש העירייה, המנהל מסע הסתה ודחיקה כלפי האוכלוסייה המוחלטת בשכונות".

אמילי אורילאל

אל מול המדיניות הדורסנית של עיריית תל-אביב-יפו והעומד בראשה רון חולדאי, ממשיכים חברי סיעת "אנחנו העיר" להיאבק למען שוויון אמיתי ולמען עירייה המשרתת את כל תושביה. לאחר שהשתתפו בכנס שנערך בשבוע שעבר (19.5) בנושא הסדרת מעמדם של דיירי נכסי הנפקדים שבניהול חברת עמידר ביפו, העלו השבוע חברי הסיעה לתודעה הציבורית שני נושאים חשובים לא פחות.

מבקשי מקלט זכאים לרישיון לכלי רכב חשמליים

בעקבות עתירה שהגישו חברות המועצה מוריה שלומות (אנחנו העיר) ומיטל להבי (מרצ), יחד עם נציגות מבקשי המקלט וארגוני הסיוע לפלסטים, רשאים יהיו מבקשי מקלט לגשת לתיאוריה ולהתנייד בעיר בקורקינט ובאופניים חשמליים.

ב-2019 נכנסה לתוקף תקנה המחייבת את כלל הרוכבים לעבור מבחן תיאוריה כדי לרכוב על כלי רכב חשמלי. התקנה חשובה במיוחד בעיר תל אביב-יפו, בה משמש כלי הרכב החשמלי אמצעי תחבורה משמעותי עבור תושבים רבים. לכן, תהליך המבטח את כשירות הרוכבים ואת היכרותם עם חוקי התנועה הוא הכרחי. אלא שניסוח התקנה החשובה לא התחשב במעמדם של מבקשי המקלט, שאינם רשומים כתושבים או כאזרחים, ולכן נמנע מהם לגשת למבחן תיאוריה.

בעיר שבה התחבורה ציבורית אינה מתפקדת כראוי, מתניידים מבקשי המקלט בליט ברירה בכלי רכב חשמלי. עד היום גרמה המדיניות לרבים ממבקשי המקלט להסתכן בקבלת דוחות וקנסות, ומנעה מהם לקבל את היידע הדרוש עבור כל תלמיד נהיגה בישראל.

בעקבות העתירה, יתיר משרד התחבורה למבקשי המקלט לגשת למבחנים ולרכוב על כלי רכב חשמלי מתוקף רישיון – כפי שדורש החוק. הודות להחלטה מבורכת ומשמעותית זו תהיה העיר תל-אביב-יפו מכילה ושוויונית יותר ודרכיה בטוחות יותר. הדרך לשילוב אמיתי וצודק של מבקשי

הוועדה לקידום מעמד האישה ושוויון מגדרי בדיון באמנת איסטנבול (צילום: דני שם טוב/דוברות הכנסת)

הימין מתכוון לבלום יוזמה פמיניסטית

בשבועות האחרונים החל הימין השמרני להרים את קולו נגד אמנת איסטנבול. פורום קהלת, ארגונים אנטי-פמיניסטיים אחרים, וכן שליחיהם בכנסת מהליכוד, הציונות הדתית וימנה – החליטו כי אמנת איסטנבול, שכל מטרתה הגנה על נשים בפני אלימות, היא מכשיר לפתיחת הגבולות של ישראל בפני מהגרים, ולהטמעת מחשבה "פרוגרסיבית" בציבור. נראה כי האמנה, שקובעת קריטריונים ברורים להתמודדות המדינה עם אלימות – בתחומי רוחה, בריאות, חינוך ועוד – ושמוכנסת על ערכים בסיסיים של שוויון מגדרי, פתחה תיבת פנדורה של דעות חשוכות ודכאניות, הפורחות בלב הימין הישראלי.

בנובמבר האחרון, ביום המאבק באלימות כלפי נשים, עמדו לצד בוועדה לקידום מעמד האישה שרי המשפטים, החוץ והרווחה – והצהירו שמדינת ישראל תצטרף לאמנה איסטנבול החשובה. זה היה הישג ענק עבורנו בתנועה הפמיניסטית, ואחד הצעדים החיוביים ביותר שממשלת "השינוי" נקטה. אולם שרת המשפטים שקד החליטה שהאמנה לא מקובלת עליה, ומנהלת קמפיין בתוך הממשלה במטרה לבטל את ההצטרפות.

כמו במקרים רבים קודמים, הממשלה על סף כניעה לעמדות הימניות ביותר השוררות בה. איפה השרות הרלוונטיות? מרב כהן, השרה לשוויון חברתי, שותקת. מירב מיכאלי, ראש קבינט השרות לשוויון מגדרי, לא מתערכת. תמי זנדברג, השרה להגנת הסביבה? זה לא עניינה.

השאלות הגדולות הן: האם סער, לפיד וכהן, שאכן הציגו מחויבות להצטרפות לאמנה, מתכוונים להכשיל את הצעד החשוב הזה למען שמירה על הקואליציה המתפוררת שלהם; האם שקד, שלא נקטה במדיניות פמיניסטית מימיה, תהיה מוכנה לגייס את כל ההון הפוליטי הימני שלה כדי למנוע את ההצטרפות לאמנה?

הוועדה בראשותי, יחד עם ארגוני הנשים, עושים כל שניתן כדי ללחוץ על השרים לקבל את ההחלטה הנכונה. אם תהיה זו שקד שתסכל את ההצטרפות לאמנה, דם של הנשים יהיה על ידיה. ואנחנו נדאג להזכיר זאת לאורך כל הקריירה שלה.

עאידה תומא-סלימאן

המאבק הבינ"ל באלימות כלפי נשים

מאז כניסתה לתוקף בשנת 2014, מייצגת אמנת איסטנבול את המרד הבינלאומי המקובל לגבי התמודדות עם אלימות כלפי נשים ואלימות במשפחה. היום חתומות על האמנה למעלה מ-40 מדינות, ולמעלה מ-30 כבר אשררו אותה, וביניהן איטליה, צרפת, ספרד, מולדובה וסלובקיה.

בעוד שאין למועצת אירופה סמכות לאכוף את האמנה, היא מפעילה גוף מפקח האוסף מידע ודיווחים תקופתיים מן המדינות החתומות. שיתוף הפעולה בין המדינות לבין מנגנוני ידע נוספים, הוביל ליצירת מערכת השוואתית חשובה שמשרטטת את האופן שבו מיושמת האמנה ואת השפעתה בכל העולם. בנוסף, מפעיל הגוף המפקח תהליך הערכה והפקת לקחים כמשוב לצעדים הקונקרטיים למיגור האלימות כלפי נשים בכל מדינה. באופן זה, יודעות המדינות החתומות מה עליהן לשפר או לתקן כדי שהמצב בהן ייתאם את העקרונות שהאמנה מבטאת.

אמנת איסטנבול היא ביטוי של סולידריות, ותרגיל בשיתוף פעולה בינלאומי במיגור מגיפת האלימות כלפי נשים בעולם כולו. הגוף המפקח של אמנת איסטנבול (GREVIO) פרסם בשנה שעברה סקירה של דרכי ההתמודדות של המדינות החתומות על האמנה עם העלייה הנוראית בשיעור האלימות כלפי נשים בתקופת הקורונה והסגרים. כזכור, הנשים שהיו סגורות בבתייהן וקורבנות לאלימות נותרו ללא מענים חיצוניים כמו מקלטים. הסקירה שנעשתה קיבצה מגוון צעדים שבהן נקטו מדינות כדי לתת מענים טובים ויעילים להתרחשויות בזמן אמת.

תקופת הקורונה היא מקרה מבחן לאפשרות של אמנת איסטנבול לספק כלים יעילים והשוואתיים למאבק באלימות כלפי נשים בעולם. היום אנחנו יודעות, כי המדינות החתומות על האמנה התמודדו עם האלימות בצורה טובה יותר. זאת משום שהן הפעילו מנגנונים מסונכרנים ומשותפים, ומשום שהייתה בהן מודעות גבוהה יותר למתרחש אצלן ובמדינות נוספות. כך הצטיירה תמונה כוללת של הבעיה וגם התבחר שהפתרון הוא מאבק משותף ובינלאומי.

פרופ' רות הלפרין-קדרי

ראשת מרכז רקמן לקידום מעמד האישה, אוניברסיטת בר-אילן

מערכות טילים של נאט"ו בסלובקיה (צילום: אתר נאט"ו)

ההרג וההרס נמשכים בעידוד המעצמות

רוסיה וארה"ב לקראת חלוקת אוקראינה

החלק הדרום-מזרחי יועבר לשליטה רוסית, וזה המערבי יישאר בשליטה אוקראינית. אוקראינה הופכת ארץ מחולקת כמו קוריאה, וייטנאם ופלסטין.

השאלה היא מתי תוכרז הפסקת אש, והאם במקרה כזה ייחפכו קווי החזית ל'גבול'. גבולות אוקראינה הם גבולות 'חדשים' ונזילים. האם רוסיה תספח את השטחים שכבשה? או שמא תעניק להם מעמד 'עצמאי' (כפי שעשתה באבחזיה ובדרום אוסטייה)? בכל מקרה, המערב לא יכיר בעצמאות האזורים כלגיטימית, וימשיך את התוקפנות בסביבתם.

שאלה נוספת ניצבת בפני נאט"ו והאיחוד האירופי: האם יהיו אירופה וארה"ב מוכנות לממן את הוצאות שיקום אוקראינה העצומות? יתר-על-כן, האם הן יצרפו את אוקראינה כחברה בנאט"ו ובאיחוד האירופי? בדרך כלל נמשך תהליך כזה שנים רבות, ולעיתים אף לא מגיע לסיומו (ראו את הסירוב לצירוף טורקיה, חברת נאט"ו משכבר).

פשיזם אוקראיני בשירות האימפריאליזם

המלחמה באוקראינה חשפה את חולשותיה של רוסיה בפני העולם: בקשתן של פינלנד ושבדיה להתקבל לנאט"ו ככל הנראה תיענה, והקשרים בין ארה"ב לאוקראינה מתהדקים. אם תקבל גם אוקראינה לאיחוד האירופי ולנאט"ו, ייווצר סדר חדש שיאיים על שלטונו של פוטין ועל עצם קיומה של רוסיה כמעצמה. זה האינטרס האמריקאי: החלשת רוסיה והכפפת אירופה למרות ארה"ב לקראת התמודדות עם סין.

ההיסטוריה מלמדת כי ארה"ב מקדמת ומטפחת סדר יום לאומני ופשיסטי בתחומי האזורים שבהשפעתה. באוקראינה מטפחים היום אנטי-מהפכנים כפטרוריס כגיבורים ומשפטי פעולה עם הנאצים כבנדרה, וכן את אנדרי בילצקי, מייסד המיליציה הפשיסטית של אזוב, כדמויות נערצות. נשיא יהודי הוא אמצעי זמני וזול לגיוס תמיכה מצד ישראל ויהדות ארה"ב. הלאומנות האוקראינית הנוכחית נעשית דומה ללאומנות ההונגרית והפולנית. השינויים האזוריים לא מאיימים על שלטון האוליגרכים באוקראינה. ההגבלות שהוטלו על חופש הביטוי וההתארגנות לא יתבטלו במקרה של חלוקה והמשך לוחמה, אלא יורחבו וימוסדו.

אבישי ארליך

מלחמת רוסיה-אוקראינה נכנסת לחודשה הרביעי ללא סימן להפסקת אש קרובה. ב-20.5 שוב הורידה חברת דרוג האשראי הבינלאומית "מודי" את דירוגה של אוקראינה לקטגוריה נמוכה, וזאת מתוך הטלת ספק ביכולתה לפרוע את חובותיה. כרגע מממנת אוקראינה את מלחמתה ואת כלכלתה בתרומות ממדינות נאט"ו המאפשרות לה לעמוד בהתחייבויותיה המיידיות. אולם הכנסות אלה הן 'אד-הוק' ואינן מובטחות לטווח הבינוני והרחוק. "מודי" חוזה כי התל"ג האוקראיני יצטמצם השנה ב-35 אחוזים.

מלחמה בין מעצמות במסווה של אגרסיה רוסית

באוקראינה מתחוללות במקביל שתי מלחמות: הראשונה - בין אוקראינה לרוסיה, והשנייה - בין רוסיה לארצות-הברית. התקשורת המערבית, הפועלת תחת הגמוניה אמריקאית, מכחישה את השנייה, ומדגישה רק את 'מאויי החופש' של האוקראינים ואת סבלם מידי הרוסים. אולם התוקפנות הרוסית איננה חד-צדדית. הנרטיב החלקי המוצג במערב מתעלם מהיות נאט"ו ברית צבאית מאורגנת נגד רוסיה, המתרחבת בהתמדה ומקיפה אותה בבסיסים.

בשנים 1967-1970 נוהלה מלחמה בין ישראל למצרים שהיו בנות חסותן של שתי מעצמות: ישראל מומנה והופעלה בידי ארה"ב, ומצרים קיבלה סיוע מברית-המועצות. המלחמה המקומית הפכה חלק מ'המלחמה הקרה' בין המעצמות, כאשר המתעמתים הישירים (ורוב ההרוגים) היו מצרים וישראלים. ארה"ב הפסיקה אז את המלחמה בין ישראל למצרים, וכיום היא יכולה להפסיק את המלחמה באוקראינה דרך מו"מ עם רוסיה. אולם היא לא תעשה זאת - האינטרס האמריקאי הוא תדלוק מעגל ההרג לצורך החלשת רוסיה.

קו בחול - לקראת חלוקה של אוקראינה

הקרבות הנמשכים על אדמת אוקראינה אינם של תנופה והבקעה, אלא של מלחמת עמדות מדרשדת. זו מלחמת התשה עתירת קורבנות והרס, שהכרעתה לא נראית באופק. ישנן עדיין התקפות ונסיגות בשטחי הלחימה, אך הקו מתייצב והולך. אם לא יתחולל בקרוב שינוי מהותי באופי המלחמה (הגדלה משמעותית של כמות הנשק הניתן לאוקראינה או התערבות ישירה של נאט"ו בלחימה), אוקראינה תחולק:

אימן מוראה, ממועמדי המחאה החברתית ב-2019, בסניף המפלגה הקומוניסטית בדרום לבנון (צילום: אמ.אי.אי)

ריאיון עם ההיסטוריון והמזרחן ד"ר עבד כנאענה כמה מפעילי מהפכת 2019 נבחרו בלבנון

המורכבות ממובילי המחאה להכניס לפרלמנט 13 נציגים. השאפתנות הפוליטית והרוח הצעירה של הנציגים והנציגות החדשים הם ביטוי של המחאה, שהייתה גם היא חוצת עדות ואזורים. בשיאה, היו שיעים מהדרום נוסעים להפגין בצפון ולהיפך. המומנטום האדיר שיצרו פעילי המחאה אמנם נקטע עם פרוץ מגיפת הקורונה, אבל שב והתחזק ואיפשר להם לקצור חלק מהפירות בבחירות.

הרשימות החדשות מורכבות משחקנים חדשים לחלוטין בפוליטיקה הלבנונית הרשמית. הן כלל אינן משלכות בעלי ברית של חיזבאללה מצד אחד, ולא של אלמסתקבל והכוחות הנגזרים מתמיכה אמריקאית וסעודית מנגד. הנציגים ברובם הם צעירים וצעירות, אקטיביסטים ואקדמאים. עם זאת, לא קיים קו פוליטי וכלכלי אחיד המחבר ביניהם. כמה מהפעילים מחזיקים בתפיסות שמאליות ואף קומוניסטיות, ואחרים - בתפיסות סוציאל-דמוקרטיות ואף ליברליות. למרות זאת, המטרה המשותפת שסביבה מאוחד הגוש היא ניתוח מעגל העדתי שמארגן את המציאות היומיומית בלבנון.

אילו רפורמות מקדמות הרשימות החדשות?

מצע הבחירות של פעילי המחאה כולל רפורמות חברתיות בנושאים מהותיים בחיי האזרחים בלבנון. סדר היום של הנציגים הצעירים כולל מאבק במדיניות ההפרטה רחבת ההיקף שהובילה הממשלה הקודמת. לבנון הייתה ועודנה מדינה אולטרה-ליברלית, המשרתת בעיקר את האינטרסים של בעלי ההון וראשי העדות. הרשימות החדשות דורשות להפקיע ממנהיגי העדות את הכוח המופרז שמעניקה להם המדינה ולהחליפו במדיניות רווחה חזקה, שתספק לאזרחים שירותים ללא כל תיווך מצדם.

רפורמה נוספת שמקדמים נציגי המחאה היא הפחתת גיל הבחירה ל-18 (כעת 21). בגיל מוקדם יותר, הצעירים עדיין לא נתונים למרותם של ראשי העדות והמשפחות. לעומת זאת, לאחר השחרור מהצבא או סיום הלימודים האקדמיים, מצופה מהם למצוא עבודה ולהקים משפחה. בתקופה זו מתגבשת התלות בקהילה ובקבוצה, שמשפיעה גם על הזהות והפעילות הפוליטית. הצבעה בגיל מוקדם יותר תאפשר לצעירים לבטא את דעותיהם הפוליטיות מבלי לתת דין וחשבון למשפחה או למנהיגי הקהילה.

תום קורי

תוצאות הבחירות לפרלמנט הלבנוני, שפורסמו בשבוע שעבר (17.5), הצביעו על היחלשות גוש ה-8 במרס בהובלת חיזבאללה. עם זאת, הנרטיב לפיו "איכד" חיזבאללה את הרוב בפרלמנט אינו מספק ניתוח של המפה הפוליטית. "זו הדרך" ראיין את ד"ר עבד כנאענה, מומחה לפוליטיקה הלבנונית וחבר הוועד המרכזי של מק"י, כדי להבין לעומק את השלכות תוצאות הבחירות.

למה אפשר לצפות בעקבות תוצאות הבחירות?

למרות שהגוש המורכב מחיזבאללה ומבעלי בריתו ספג הפסדים, כוחו בפרלמנט דווקא גבר. חיזבאללה זכה ב-15 נציגים, והוא מנהיג קואליציה של 60 מתוך 128 חברי פרלמנט - ירידה מ-71 חברי הפרלמנט שהרכיבו את הקואליציה הקודמת. כלומר, המפסידים העיקריים בבחירות הם בעלי בריתו של חיזבאללה, ובעיקר אמל - התנועה השיעית השנייה בגודלה, והזרם הפטרייטי החופשי בהנהגת נשיא המדינה מישל עאון.

שיעור ההצבעה בסבב הבחירות האחרון ירד משמעותית לעומת הקודם: מ-50% ל-41%. את הירידה אפשר לפרש כהבעת אי-אמון מצד העם הלבנוני כלפי שכבת ההנהגה המסורתית (חיזבאללה וקואליציות השיעים מצד אחד, וזרם אלמסתקבל והארבע-עשר במרס מצד שני). אכזבה זו הביאה להקמתן של כמה מפלגות חדשות המזוהות עם ערכים כלל-לבנוניים, ולא עם זרמים עדתיים מובחנים.

זה הישג חשוב ומפתיע משום שהבחירות בלבנון מאורגנות לפי שיטה מחוזית ועדתית, המקשה על מפלגות כלל-ארציות להיבחר. כך, מפלגות שהתמיכה בהן חוצת עדות אבל מפורזת, מקבלות מעט קולות בכל מחוז ולרוב לא עוברות בהם את אחוז החסימה. למשל, במפלגה הקומוניסטית הלבנונית תומכים בכל המחוזות בלבנון. אף על פי כן היא לא זכתה אף פעם בייצוג בפרלמנט. לעומת זאת, מפלגות פחות פופולריות, שתומכיהן מרוכזים באזורים מסוימים ובעדות מסוימות, מכניסות לפרלמנט נציגים בכל סבב.

מי אלה הצעירים והצעירות שנבחרו לפרלמנט?

בחירות אלה היו הראשונות לאחר מהפכת אוקטובר 2019. זו הייתה מחאה עממית וכלל ארצית בהובלת קבוצות צעירים מגוונות שהפגינו נגד הקיטוב העדתי והניצול המעמדי בלבנון. בבחירות האחרונות עלה בידי מספר רשימות אזוריות

גירוש תושבי הכפר הפלסטינים בסרט "טנטורה" (צילום: ארכיון המדינה, אוסף בנו רותנברג)

האלים של מקסיקו (מקסיקו/ארצות הברית 2022, 67 דקות, ללא דיאלוג, ללא כתוביות). את העבודה כולה הם עושים בידיים, בכלים פשוטים. ממישורי המלח הלבנים הגדולים שבדרום מקסיקו ועד למכרה המתכת האפל, השחור, שבצפון – הם חופרים, חוצבים, משתלשלים אל תוך בורות חשוכים כשהם קשורים בחבל, או מטפסים על צוקים בידיים חשופות. הבמאי הלמוט דוסנטוס מתעד מציאות של אנשי העמל ושל הדרכים בהן הם מפיקים את מחייתם. הסרט חסר דיאלוג, ומלווה בקולות העבודה בלבד.

הזולאגס (קולומביה/איטליה 2021, 80 דקות, איטלקית וספרדית, כתוביות בעברית ובאנגלית). בילדותו בקולומביה, לא ידע חואן-קמילו שהוריו הם לוחמי גרילה, ושאינו הוא "קומנדנטה" (מפקד) ב"צבא השחרור העממי" – תנועת גרילה כפרית המנהלת מערכה נגד השלטון ונגד בעלי האדמות. בסרטים הביתיים הרבים נראית משפחה רגילה: אמא, אבא, בן ובת קטנים משתכשכים בכריכה, מטיילים וצוחקים. במקביל, שזור הסרט בתמונות המשפחה צילומים מתוך אימוני לוחמים שצילם האב. 25 שנה לאחר שאמו נחטפה ונרצחה, ולאחר שמשפחתו מצאה מקלט באיטליה, חוזר חואן-קמילו זולאגה טורדסיליה לקולומביה. מלווה ביומנו של אביו, הוא מנסה לשחזר את דרכו האישית והפוליטית. במאית: פלביה מונטיני.

טנטורה (ישראל/ארצות הברית 2022, 94 דקות, עברית, ערבית ואנגלית, כתוביות בעברית ובאנגלית). סרטו של הבמאי אלון שוורץ עוסק בסיפורו של הכפר הפלסטיני טנטורה שנכבש ב-1948. הסרט מתמקד בהשתקת עדויות שנחשפו בסוף שנות התשעים, והצביעו כבר אז על טבח שאירע בכפר. הוא עוסק לא בטנטורה בלבד, אלא בהשתקת הפרשה בידי הממסד הישראלי, וכן מעיף מבט על החברה הישראלית שאינה יודעת את עברה.

שיבה לריימס (צרפת 2021, 83 דקות, צרפתית, כתוביות בעברית ובאנגלית). הסוציולוג ידידיה אריבון לא חזר אל הבית שבו גדל, ושממנו התאמץ כל חייו להתנתק. הבמאי ז'אן-גבריאל פריז מאלץ אותו להתמודד עם המציאות של עבודת ילדים, קיפוח, עוני והסללה לחיים של בורות ושל גזענות.

נמרוד עובד

רשימת הסרטים המלאה ומועדי ההקרנות:
<https://www.docaviv.co.il/film-guide>

פסטיבל הקולנוע התיעודי השנתי חמשת המומלצים ב"דוקאביב" 2022

הפסטיבל דוקאביב המוקדש לקולנוע תיעודי נפתח השבוע (26.5) בתל אביב. זו השנה ה-24 לפסטיבל, שיתקיים הפעם במתכונת משולבת: כמה מהסרטים יוקרנו בסינמטק תל אביב וברחבי העיר, וכמה באופן מקוון באתר הפסטיבל. מאה ועשרים סרטים תיעודיים מהארץ ומהעולם יוקרנו בפסטיבל, שיינעל ב-5.6.

דוקאביב 2022 נפתח בהקרנת סרטו של יריב מוזר "אייכמן - ההקלטות האבודות". 60 שנים לאחר תום משפטו והוצאתו להורג של אדולף אייכמן, חושף הסרט סלילי הקלטה מקוריים מתוך ראיון שערך איתו העיתונאי הנאצי וילם סאסן. הסרט והראיון חושפים צד שונה בדמותו של פושע המלחמה הנאצי, שהציג את עצמו במשפט בירושלים כמי ש"רק מילא פקודות". "אייכמן – ההקלטות האבודות" הוא אחד מ-13 סרטים ישראלים חדשים ומסקרנים שיתמודדו בתחרות בפסטיבל.

כמדי שנה, גם הפעם מציגה מערכת "זו הדרך" את חמשת הסרטים המומלצים שלה.

2H - מעבדת השליטה (ישראל/קנדה 2022, 105 דקות, עברית, ערבית ואנגלית, כתוביות בעברית ובאנגלית). בלבה של העיר חברון נמתח הרחוב השמור והמאובטח ביותר בשטחים הכבושים: בדרך זו שאורכה קילומטר, סמוך למערת המכפלה, מתגוררים המתנחלים בלב שכונה פלסטינית ונהנים משמירה של מאות חיילים. פעם היה זה המרכז הפועם והצפוף של העיר. כיום מזכיר האזור אתר צילומים נטוש: החנויות סגורות ותנועת מכוניות כמעט ואינה מורשית; גדרות, מחסומים, ומצלמות אבטחה פרושים בכל פינה. המאבק על המקומות הקדושים, ההתנחלות, האינתיפאדות והחומות, ההפרדה והמחאה: כולם התרחשו כאן. במאים: עידית אברהמי ונועם שיזף.

נהגי האוטובוס לא מוותרים

מזכ"לית הסתדרות המורים, יפה בן דוד, שלחה ב-24 במאי מכתב פתוח אל כל עובדות ועובדי ההוראה המאוגדים בהסתדרות זו ובו כתבה: "פקידי האוצר גוררים רגליים ומונעים חתימת הסכם שכר חדש והוגן עבורכם. השלכות התנהלות זו של האוצר לא פחות ממזעזעות: עובדות ועובדי הוראה רבים כבר עזבו את מערכת החינוך ורבים אחרים מתכוננים לעשות זאת בתום שנת הלימודים הנוכחית".

הסתדרות המורים, שהסכם השכר שלה פג עוד ב-2019, חוזרת ומתריעה על המשבר העמוק בגיוס עובדי הוראה, וזאת בשל שכרם הנמוך והשחיקה המתמשכת במעמדם. משרד האוצר נמנע מלהשתתף ברצינות במו"מ המתקיים בין הצדדים. האוצר מוכן להציע העלאת שכר למורים צעירים בלבד, אולם מתנה את התוספת בקיצוץ חופשותיהם - הצעה אותה דחתה הסתדרות המורים על הסף.

גם המנהלים מתריעים מזה תקופה על מחסור קריטי במורים, עליו מצביע גם דו"ח מבקר המדינה. משרד החינוך החל לאחרונה להודות בעומק המשבר. מנכ"לית המשרד, דלית שטאובר, ציינה לאחרונה כי מספר העוזבים את תחום ההוראה הוכפל ב-2022. במקביל, מתרבים דיווחים על מורים שהגישו בקשה ליציאה לשנת שבתון או לחל"ת בשנת הלימודים הבאה, ונענו בשלילה בשל המחסור החמור. לפי נתונים שפרסמה שירה קררי בעיתון "הארץ" ב-24 במאי, מספר הסטודנטים להוראה בשנה הנוכחית נמוך ב-16% לעומת מספרם בשנה הקודמת.

חברי איגוד ועדי התחבורה בכוח לעובדים מפגינים בתל אביב (צילום: כוח לעובדים)

איגוד ועדי התחבורה המאורגן דרך "כוח לעובדים" הודיע למפעילות קווי שירות בתחבורה הציבורית – סופרבוס, אלקטרה אפיקים (לשעבר אגד תעבורה) ודן בדרום – כי ביום שני הקרוב (30.5) יקיימו נהגי האוטובוס בשביתה בין השעות 06:00 ל-14:00. זאת, במחאה על אי-העלאת שכרם. זו השביתה השלישית שיוזם איגוד ועדי התחבורה בחודשים האחרונים. מהאיגוד נמסר, כי ללא התקדמות במו"מ על תוספות השכר יכריזו הנהגים שביתה נוספת ב-20 ביוני.

גם נהגי אגד, המיוצגים בידי ההסתדרות הכללית, מוחים על תנאי עבודתם ועל היעדר בתי שימוש בתחנות הקצה. כחלק מהמחאה, הגיעו הנהגים והנהגות לעבודה לבושים חולצות שחורות ועליהן הכיתוב: "עובדי אגד נאבקים על הכבוד". העובדים מלווים בנציגי האגף להתאגדות ומגובים באיגוד עובדי התחבורה בהסתדרות.

יצוין כי 26 תחנות קצה לא כוללות בתי שימוש, והנהגים נאלצים למרבה הבושה לעשות את צרכיהם בפומבי. "בידיים של נהג אגד חיים של מאות נוסעים, אבל אין לו מקום מכבד להתפנות", התריע נהג באגד. במסגרת המחאה דורשים העובדים והעובדות פתרון מחברת אגד וממשרד התחבורה למצוקה האנושית שפוגעת בתנאי העבודה שלהם.

"כל יום עובדי ועובדות אגד נותנים את הנשמה לנוסעים. עכשיו אנחנו נאבקים למען הזכויות הבסיסיות שלנו", אמר אחד הנהגים שהשתתף במחאה. הנהגים המוחים הדגישו כי פעולות המחאה לא יפגעו בציבור הנוסעים, וכי האוטובוסים יפעלו כסדרם. במחאת הנהגים משתתפים גם הפקחים, שלמרות עומס העבודה המוטל עליהם משתכרים קרוב לשכר מינימום.

מחסור גובר במורות ובגננות

חברי הסתדרות המורים יפגינו ביום שני, 30.5, בשעה 18:00 בכיכר מוזיאון תל אביב תחת הסיסמא: "ישראל מתייבשת ממורות וגננות". ביום ההפגנה תיפסק ההוראה בבתי ספר ובמוסדות חינוך מיוחד המאוגדים תחת הסתדרות המורים בשעה 13:00. זאת, על מנת לאפשר לכל עובדי ההוראה להספיק ולהגיע להפגנה, אליה מוציאה הסתדרות המורים הסעות מכל הארץ.

יפו - מייאוש לתקווה

עצרת מחאה יהודית-ערבית

למען הזכות לדיור

יום ראשון, 29.5, בשעה 16:00; גן טולוז ברחוב טולוז

מועדון הגדה השמאלית

אחד העם 70, ת"א

שיח גלריה עם האמנית טטיה גוגטי שוחט

שבת, 28.5, בשעה 12:00

הקרנת הסרט

"לילה אחרון באלאמו" / איגל פנל

ארה"ב, 1983, 81 דקות (אנגלית; כתוביות באנגלית)

מוצ"ש, 28.5, בשעה 19:30

השבוע באתר "זו הדרך"

הימין הפלמי הקים שדולה למען ההתנחלויות, שביתת השליחים בדובאי, ועוד...

zoha.org.il

ת"ד 26205, ת"א 6126102, טל' 03-6293944, zohaderekh@gmail.com

אתר זו הדרך zoha.org.il :מק"י maki.org.il info@maki.org.il